

PROSEČSKÉ LÍSTKY (Pověsti a povídky z Prosečska)

Štercovák

Psal se rok 1838, když se na Pasekách ve Vobejdově chalupě č. 25 narodil kluk jako buk. Dostal jméno Josef Vobejda – po tátovi, ale později ho mnozí zvali „Štercovák“, snad podle místního názvu pro jídlo škubánky – „šterc“. Chodil do jednotřídní evangelické školy v Proseči, pak se dva roky učil v Brně výrobě dýmek. Odtud pro neshody s mistrem uprchl a protože mu práce moc nevoněla, přidržel se různých kočujících umělců. Možná tady byl základ jeho budoucí záliby v převlecích a převtělování v postavy, které si vysnil.

Nejvíce se mu líbila důstojnická uniforma, lesklá šavle, řinčící ostruhy a hlavně impozantní zjev generálů. Dokázal napodobit jejich chůzi, držení těla i velitelské chování. Obstaral si generálskou uniformu a zavítal jednou k přehlídce vojska do Vysokého Mýta. Celou noc tu vesele s důstojníky popíjel, povypůjčoval si větší částky peněz a ráno, než se důstojníci prospali, milý generál Vobejda zmizel jako pára a dým. Jindy zase vystupoval v Olomouci jako inspekční generál. Dal příkaz, aby celá posádka nastoupila k přehlídce a prováděl inspekci. Všechno shledával v pořádku, chválil, až se hory zeleňaly. Jenom to tentokrát kapánek přehnal. Inspekci protáhl a mezitím se dostavil pravý generál a tak Vobejdův podvod vyšel najevo. Vyfasoval za něj jistě nemalý

trest. Jako generál vystupoval prý i v Paříži, kde dostal od maršálka Bazaina pár krásných šimlů.

Velmi se mu líbila také úloha šlechtice. Umožňoval mu to sympatický zjev, statná postava, odvážnost a kavalírské chování. Jako hrabě se představil hraběnce v Kunštátě, která jej vlídně přijala a ochotně mu zapůjčovala větší částky peněz. Troufl si i do Vídně k císařskému dvoru, kde vystoupil jako hrabě Czernín, c. k. komoří. Tentokrát se mu ale jeho drzost stala osudnou, dostal se za mříže a postrkem domů. Sem, na Paseky, se vracel vždy po nezdařech, které se mu na cestách přihodily. Vypráví se, že dopisy a zásilky mu docházely na prosečskou poštu pod adresou: Hrabě Vobejda z Vysokých Pasek.

Po válce 1866 se zatoulal až do slunné Itálie, kde vystupoval jako ruský kníže Orlov. Dokonce se tady prý oženil s jakousi hraběnkou a měli spolu několik dětí. Ani tady ale nevydržel a sháněl dobrodružství zase jinde.

Z mnoha dalších jeho „převtělení“ zmíníme ještě Dr. Holuba – Vobejdu s lékařským diplomem, který si sám vyhotovil. Léčil nějakého bohatého Itala, kterého domácí lékaři nedovedli vyléčit. Ti si to samozřejmě nenechali líbit a tak milý doktor Vobejda putoval zase na Paseky, ani nečekal na odměnu od vděčného pacienta. Pouze jeho kožich si odnesl v upo-

mínku své zdařilé lékařské praxe.

Milý Štercovák se nerozpakoval provádet své taškařice i v Proseči, když se tu v roce 1870 představil jako vrchní inženýr, který přijel z Prahy vyměřovat železnici. Obchodník Klugar, kterého v té souvislosti navštěvoval, se sice po několika dnech dověděl, kdo vlastně je domnělý inženýr, ale nehněval se na něj pro ten podvod, rád totiž poslouchal Vobejdovo poutavé líčení dobrodružství, která ten zažil.

Bylo by možné pokračovat ještě dlouho v popisování pestrého života Štercováka. Mnohé příhody si určitě přibájila i lidská představivost a nekonečná fantazie. Jak už to v takových případech bývá, jeho konce byly smutné. Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let 19. stol. se prý ještě objevoval u Sv. Kateřiny – otrhaný, bos, hladový, vděčný za skleničku kořalky. Tak skončil v chudobě, nikdo už neví kdy, jak a kde zmizel z našeho kraje. Kdo se chce o Štercovákovi dozvědět víc, přečte si určitě povídání v pasecké kronice.

Sepsáno podle pověsti Štercovák zaznamenané kronikářem Antonínem Trkalem v Kronice obce Paseky.

Věra Stoklasová

Kulturní a sportovní akce

4. 4. Noc s Andersenem – pobádkový večer – Městská knihovna v 18 hod.

4. 4. Film Colette – 20 hod. Kino – Kulturní klub Skuteč

13. 4. Fotbal – okresní přebor dospělých – Proseč vs. Sviádnice – fotbalové hřiště v 16.30 hod.

19. 4. Fotbal – dorost I. A třída – Proseč vs. Jehnědí – fotbalové hřiště v 10 hod.

20. 4. Film Donšajni – 16 hod. Kino – Kulturní klub Skuteč

26. 4. Prosečské čarodějnické hrátky – pořádá Klub Hnízdo a Město Proseč – Rychtářovy sady v 16 hod.

27. 4. Fotbal – okresní přebor dospělých – Proseč vs. Vítanov – fotbalové hřiště v 17 hod.

29. 4. Fotograf na cestách – splněný sen – cestopisná přednáška Jiřího Kolbavy – 17 hod. Ergoeduka

Cestopisná přednáška

Ergotep CSR Institut o.p.s. pořádá dne 29. 4. 2014 od 17.00hod v Proseči v budově Ergotepu - Ergoeduce cestopisnou přednášku pana Jiřího Kolbavy:

Fotograf na cestách - splněný sen

Předprodej vstupenek bude zahájen 14. 4. 2014 v budově Informačního centra na adresa Proseč 125 (bývalá Kara)

po-pá: 8.00-16.00 hod.

tel.: 469 319 413

Cena vstupenky: 100 Kč

Srdečně jste všichni zváni.

